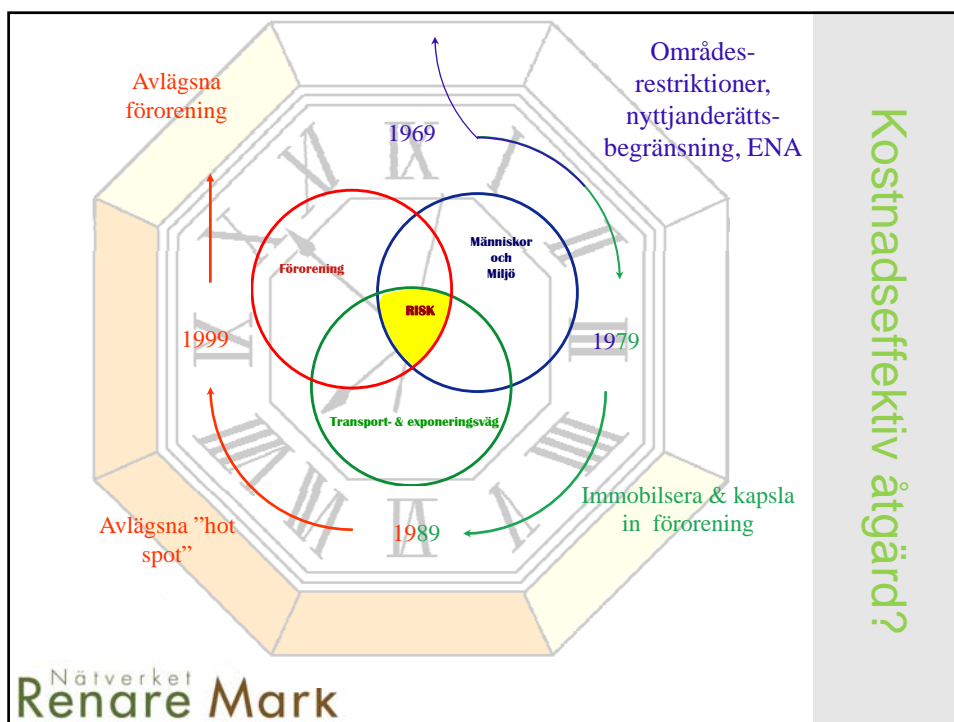
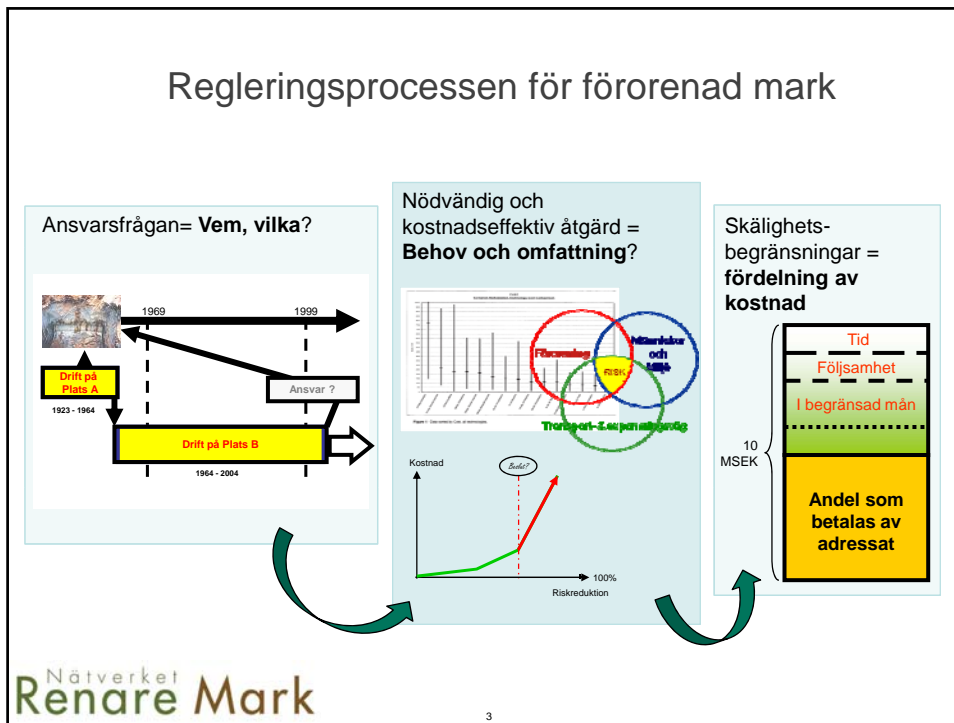

Nätverket Renare Mark

Workshop kring vägledande domar
från miljööverdomstolen
Sheraton 22 november 2010

Bakgrund

- Fastigheten förvärvades 2005, av privatperson, kommunen tidigare ägare.
- Tippområde för aska från företag som tillverkade korkmattor och som gick i konkurs 1985.
- Deponering av beck av samma företag mellan 1955-1973 på fastigheten
- Kommunen godkände tippningen i en skrivelse 1974.
- Kommunen har tippat snömassor från väghållning 1985-2000.

Situation

- Halten Alifater >C16-C35 i askmaterialet är 5600 mg/kg. Halten summa cancerogena PAH var 12,4 mg/kg TS.
- Lagerån och omgivande årum är sedan 4 år integrerat i ett Natura 2000-reservat och strandskydd råder kring samtliga vatten
- Området är mycket attraktivt för bostäder

Frågeställning

1. Vem ska TM rikta föreläggande mot?
2. Hur ska åtgärdskostnaden skäligen fördelas och/eller begränsas?
3. Förändras ansvaret och skälighetsavvägningen om BS väljer att exploatera marken för bostadsändamål?
4. Hur ska man se på KK ansvar?
5. Är objektet med stöd av tjänsteskrivelsen från 1974 att betrakta som en deponi?
6. Påverkas kravnivån vid fortsatt markanvändning av om objektet är att betrakta som en deponi?
7. Vattendraget påverkas av att alifatiska och polyaromatiska kolväten - överskrider fastställda värden för ytvatten av god kvalitet. Samma ämnen tillförs via vägdagvatten. På vilket sätt kan MKN åberopas till stöd för sanering av aktuellt objekt?

Fiktivt fall 2 – Ytbehandlare & GV

Bakgrund

- **1955** bildades ett familjebolag (Kromverken AB, "**FAB**") med verksamhet inom plåtbearbetning och ytbehandling. Fastigheten ligger inom yttre skyddsområde för kommunal vattentäkt.
- **1979** såldes bolaget till en stor verkstadskoncern (Plåt international Ltd, "**Pltd**"), Pltd sålde tillgångarna (inkråmet) till ett svensktregistrerat bolag (Plåt AB, "**PAB**") efter 6 månader samma år, **1979**. FAB idag vilande aktiebolag med ett kapital om 0,5 MSEK, ägs fortfarande av Pltd med säte i England.
- **1988** såldes PAB till ett kapitalförvaltningsbolag (Risk AB, "**RAB**"). RAB lägger ned anläggningen i juni **2001**, men produktionen krympte dramatiskt redan från mitten av 90-talet.
- **2003** köptes fastigheten ut från RAB av en lokal markexploatör (Mark AB, "**MAB**") som **2006** rev samtliga byggnader och inledde omställning till kontor och handel. I samband med schakt uppdagades en kraftig lukt av lösningsmedel och en miljöteknisk markundersökning utfördes.

Samtliga bolag finns alltså kvar under bibehållna organisationsnummer.

Situation

- Vid den undersökning som påkallades av MABs exploatering 2006-2007 konstaterade en Triklöretylen (TCE) i mark samt metallhydroxidslam.
- Mängden TCE i mark skattas till 5 ton, varav ca 80 % i mark inom fastigheten. Resterande ca 1 ton är löst i grundvattnet i en 1 km lång plym mellan fastigheten och fram till Västerhems kommunala vattentäkt, 1 km nedströms. Halt i råvattnet av klororganiska ämnen precis på Livsmedelsverkets gräns för "tjänligt".
- Vad gäller verksamhetshistoriken kring avfettning med TCE framgår följande:
 - 1955 till 1969 hanterades TCE i **öppna kar med droptorkning** i särskild lokal med enkelt golvvutförande (kallasfaltsgolv) och den årliga förbrukningen var 25 ton
 - 1969 till 1979 utfördes avfettningen i **halvslutna system** i nyare del av byggnad och med återvinning, varvid förbrukningen gick ned till ca 2 ton per år.
 - 1979 till 1993 bedrevs avfettningen i **slutna system** och i betydligt mindre omfattning då avfettning hade ställts om till alkalisk tvätt för mer än halva produktionen. Årlig förbrukning uppgick under denna tid till ca 200 kg.

Nätverket
Renare Mark

Frågeställning

1. Vem ska TM rikta föreläggande mot och vilka alternativ finns?
2. Hur ska åtgärdskostnaden skäligen fördelas eller begränsas?
3. Går det att åberopa kunskap om föroreningstillfälle på basis av branschkunskap (relativ bevisning), dvs. hur stor andel av skadan som rimligtvis de olika generationerna av TCE-system gett upphov till (jfr. MÖDs antagande om lika stor påverkan under hela verksamhetstiden)?
4. Förändras ansvaret och skälighetsavvägningen om MAB väljer att exploatera marken med nya byggnader? Har, kan hända, MAB redan ett visst ansvar för skadan?
5. Hur påverkas kravnivån av läget i inom yttre skyddsområde för vattentäkt? Är det riktigt att ha olika kvalitetskrav inom den skyddade akvifären, dvs. acceptera skada i en del och ta ut grundvatten för konsumtion i en annan del om man betänker MKN för grundvatten av en god kvalitet?

Nätverket
Renare Mark